

Stalino KELIU

Eina 7-ji metal

1952 metų
lapkričio 7 d.,
penktadienis
Nr. 89 (653)

Kaina 15 kp

Tegyvuoja Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-osios metinės!

LKP Kupiškio rajono komiteto ir rajono Darbo žmonių deputatų tarybos organas

Komunizmo statybos keliu

Partijos XIX suvažiavimo paskelbtieji dokumentai, didžiojo Stalino pasakytoji kalba baigiamajame suvažiavimo posėdyje ir jo klasikinis veikalas „Ekonominės socializmo TSR Sąjungoje problemos“ apginklavo komunistų partiją naujais ginklais, kovojant už komunizmo pastatymą mūsų šalyje.

Taikios gamybos vystymosi pagrindų nuoseklus Tarybų šalies stiprėjimas kasmet atneša naujų laimėjimų augančioms visuomenės reikmėms patenkinti. Tai sudaro galimumus Tarybų Sąjungos laipsniškam perėjimui iš socializmo į komunizmą. Penktasis penkmečio planas TSRS išvystyti 1951—1955 metais yra istorinis dokumentas, kuriame yra nubrėžtos didingos perspektyvos iškilusių uždavinių įgyvendinimui.

Visaliaudinis politinis ir gamybinis pakilimas, kuris apėmė Tarybų šalies darbo žmones, liudija apie dirbančiųjų begalinį atsidavimą partijos ir vyriausybės, asmeniškai draugo Stalino iškeltų uždavinių įvykdymui.

Visas Tarybų šalies dirbančiųjų entuziazmas ir ryžtas penktojo stalininio penkmečio plano pakopomis žengti į galutinį žmonijos tikslą — komunizmą atsispindi ir mūsų rajono dirbančiųjų tarpe. Valstybinio malūno, pramkombinato, kazeino gamybos įmonės, Šepetos medžio apdirbimo įmonės dirbantieji ir kitų įstaigų bei įmonių dirbantieji, stoję į spalinę stachanovinę sargybą, pakėlė darbo našumą, kovoja už mašinų ir įrengimų pilną išnaudojimą, žaliavų ir kuro taupymą, vietinių resursų išnaudojimą. Kovodami dėl šviesesnio rytojaus, dirbantieji yra dėkingi broliškoms tautoms ir asmeniškai draugui Stalinui už tėvišką rūpinimąsi ir milžinišką pagalbą tolimiesniam mūsų krašto suklestėjimui.

Tarybų valdžios metais

Už naujus pasiekimus gyvulininkystėje

Didžiojo Spalio išvakarėse Kupiškyje baigėsi fermų vedėjų 2 mėnesius trukusieji kursai, kuriuos baigė 27 kursantai. Pirmūnais kursus baigė V. Vaitiekūnaitė, I. Ton-

neatpažįstamai pasikeitė rajono darbo valstiečių gyvenimas. Jie negrižtamai stojo į socialistinį vystymosi kelią ir pasiekė laukininkystėje ir gyvulininkystėje žymių laimėjimų. Partijos XIX suvažiavimo direktyvose didelis dėmesys skiriamas socialistiniam žemės ūkiui toliau kelti ir vystyti. Bus atlikti dideli melioracijos darbai, padeda įsisavinti naujus žemės plotus. Pakilo visų žemės ūkio kultūrų derlingumas, dar daugiau padidės visuomeninių gyvulių skaičius ir pakils jų produkcija. Įdiegiant žemės ūkyje priešakinę techniką ir agrobiologijos mokslą, padidės bendroji ir prekinė produkcija iš laukininkystės ir gyvulininkystės.

Tą gerai žino ir įsisaminino mūsų rajono žemdirbiai, studijuodami partijos XIX suvažiavimo dokumentus, ir todėl „Vienybės“, „Laukų spartuolio“, „Artojo“, „Aušros“, „Šešupės“ ir kitų žemės ūkio artelių nariai dar su didesniu atsidavimu kolektyviniam darbui kovoja dėl sėkmingo ūkinių metų užbaigimo. Visuomeninės gyvulininkystės išvystymo planai 1952 metams yra įvykdyti. Laukininkystėje pasiekti žymūs laimėjimai, pakilo visuomeninių laukų derlingumas.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos švenčių dienomis rajono dirbantieji, atžymėdami mūsų galingosios socialistinės Tėvynės 35-ąsias gyvavimo metines, didžiuojasi galį vadintis piliečiais Spalio revoliucijos ugnyje įkurtos valstybės, kuri stovi švyturiu taikos tautų tarpe ir į kurią krypta, kaip į laimės šalį, viso pasaulio dirbančiųjų akys.

Darbo žmonių širdyse dega vienas troškimas — dar glaudžiau burtis apie šlovinęją komunistų partiją, kuri, genialaus vado draugo Stalino vadovaujama, sėkmingai vėsmas naujojo penkmečio plano pakopomis į galutinį tikslą — komunizmo triumfą!

kaitė ir A. Kazūnas. Jie grįžo į kolūkius, pasiryžę kuo geriau dirbti gyvulininkystės išvystymo srityje, kelti gyvulių produkciją.

A. VALAITIS

PARTIJAI

S. VALYS

Jauna širdis Tau priesaiką kartoja,
Krūtinėj spiečiasi aidai dainų...
Už nuostabią jaunystę, už rytojų
Dėkingas Partijai gyvent einu.

Tu kelią į gyvenimą parodei,
Davei man drąsą, jėgą ir sparnus,
Už tai kiekvienas mano posmų žodis
Tau, Partija didžioji, skirtas bus.

Kur tik žvelgiu į plačiąją Tėvynę,
Visur statybos, ryžtas ir galia.
Tautas draugystė jungia stalininė,
Laimėti veda Partijos valia.

O Partija, vadove liaudies masių,
Skiriu Tau dainą iš jaunos širdies.
Užaugę būsim bolševikai drąsūs,
Plačioj Tėvynėj komunizmas švies.

Traktorininkų laimėjimai

Kupiškio MTS Spalio garbei vyksta socialistinis lenktyniavimas traktorinėse brigadose. Gerų rezultatų vykdančios rundens arimo darbus pasiekė I traktorinės brigados (brig. P. Keršulis) komjau-nuoliai. Dirbdamas „Noriūnų“ kolūkio laukuose, I brigados traktorininkas-komjau-nuolis J. Prokofjevas su prikabinėtoju Minkevičium įsipareigojo iki Spalio švenčių suurti 190 ha ir sutaupyti 270 kg kuro. Įsipareigojimus

jie garbingai įvykdė. Traktorininkas J. Prokofjevas dekadines dienas užduotis įvykdo 190—200 proc.

Neblogai dirba „Laukų spartuolio“ kolūkyje traktorininkas Mažeika su prikabinėtoju P. Aviečiu.

Visa eilė MTS traktorininkų sutaupė didelius kiekius skysto kuro, kovoja už aukštą atliekamų darbų kokybę, siekdami būsimos aukšto visuomeninių laukų derliaus.

A. LINGYS

DIDŽIOJO SPALIO GARBEI

Įvykdyti statybos darbai

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-jų metinių garbei „Rudilių“ kolūkyje įvykdytas tvartų statybos planas. Užbaigta statyti karvidė, kurioje tilps apie 60 raguočių. Tas palengvins kolūkiečiams priežiūros ir šėrimo darbus.

Ateinančiais metais kolūkiečiai numato didesnes statybas pagal bendros gyvenvietės planą.

K. Vingis

Pradėjo gamybą

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-jų metinių išvakarėse gamybos sezoną pradėjo Palėvenės spirito gamybos įmonė. Įmonėje atremontuoti ir praplešti skyriai, pastatytas naujas siurblys, pilnumoje apsirūpinta kuru žiemos meto sezonui.

Įmonės dirbantieji, partijos XIX suvažiavimo dokumentų ir didžiojo Stalino kalbos įkvėpti, su nauja energija stojo į darbą.

Didžiojo Spalio šventės garbei pagaminti pirmieji produkcijos kiekiai.

P. Petrauskas

PARUOŠĘ ŠVENTINĘ PROGRAMĄ

Noriūnų septynmetės mokyklos meno saviveiklos būrelio nariai, vadovaujami mokytojų Tumonytės ir Šiaučionaitės, paruošė šventinę programą Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-osioms metinėms. Kiekvieną dieną po pamokų minėto būrelio nariai repetavo lietuvių liaudies šokių, kaip „Kalvelį“, „Kolūkio pirmi-ninką“ ir kt.

Moksleiviai taip pat išmoko visą eilę tarybinių dainų.

Mokyt. S. Žemaitis

Naujos patalpos

Subačiaus vidurinėje mokykloje baigiamos įrengti naujos patalpos. Didžiojo Spalio garbei buvo baigtas tvarkyti patalpų vidus. Prie jų sutvarkymo nemaža prisidėjo ir patys moksleiviai. Naujų patalpų kieme mokyklos sportininkai jau įsirengė tinklinio aikštelę. Artimiausiu metu bus įrengta krepšinio aikštelė.

Dabar čia moksleiviai atlieka sportinius užsiėmimus.

V. Lyras, A. Putinas

SU DIDŽIAJA LENINO — STALINO VĖLIAVA

35 METAI ATGAL

Iš menininko V. A. Serovo paveikslo: „V. I. Leninas paskelbia tarybinę valdžią“.

Prieš 35 metus labiausiai priešakinė, revoliucingiausia pasaulyje Rusijos darbininkų klasė, Lenino—Stalino partijos vadovaujama, pasiekė Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos pergalę. Tarybų Sąjungos Komunistų partija, organizavusi darbininkų klasės ir darbo valstietijos sąjungą, 1917 metų Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos išdavoje pasiekė kapitalistų ir dvarininkų valdžios nuvertimą, proletariato diktatūros organizavimą, kapitalizmo likvidavimą, panaikinimą žmogaus išnaudojimo kito žmogaus ir užtikrinimo socialistinės visuomenės sukūrimą.

Didžioji Spalio socialistinė revoliucija atvėrė naują erą žmonijos istorijoje—proletarinių revoliucijų erą.

Trisdešimt penkeri metai, praėję nuo to laiko, kai nuo galingo Rusijos darbininkų klasės smūgio sugriuvo viename žemės rutulio šeštadalyje išnaudojimo bei klasinės spaudos santvarka ir pasaulinio kapitalizmo sistema nustojo egzistuoti kaip ištisinis vienetas, nepaprastai akivaizdžiai pademonstravo nemirstamų Spalio idėjų didžiulę gyvybinę jėgą. Socializmo jėgos neišmatuojamai išaugo, o kapitalizmo jėgos žymiai sumažėjo.

Tarybų valstybės jėga ir galia aiškiai pasirodė Didžiojo Tėvynės karo metu. Tarybinė liaudis sutriuškino hitlerinę Vokietiją, išvadavo

Europos tautas iš fašistinės vergovės, išgelbėjo pasaulinę civilizaciją. Šiame sunkiame kare nugalėjo tarybinė visuomeninė ir valstybinė santvarka, nugalėjo Tarybinė Armija, nugalėjo išmintinga, įžvalgi Lenino—Stalino partijos politika.

Tarybinės liaudies kovai už komunizmo pergalę vadovauja mūsų išmėginta komunistų partija, apginkluota genialia komunistinės statybos programa. „Dabar

svarbiausieji

Tarybų Są-

jungos Ko-

munistų par-

tijos uždavi-

niai yra su-

kurti komu-

nistinę visuo-

menę, pa-

laipsniui per-

einant iš so-

cializmo į ko-

munizmą, ne-

pa liaunamai

kelti materia-

linį ir kultū-

rinį visuome-

nės lygį, auk-

lėti visuo-

menės narius

internaciona-

lizmo ir bro-

lišių ryšių

nuostatymu

su visų šalių

darbo žmonė-

mis dvasia,

visokeriopai

stiprinti ak-

tyvią Tarybi-

nės Tėvynės

gynybą nuo

agresyvių jos

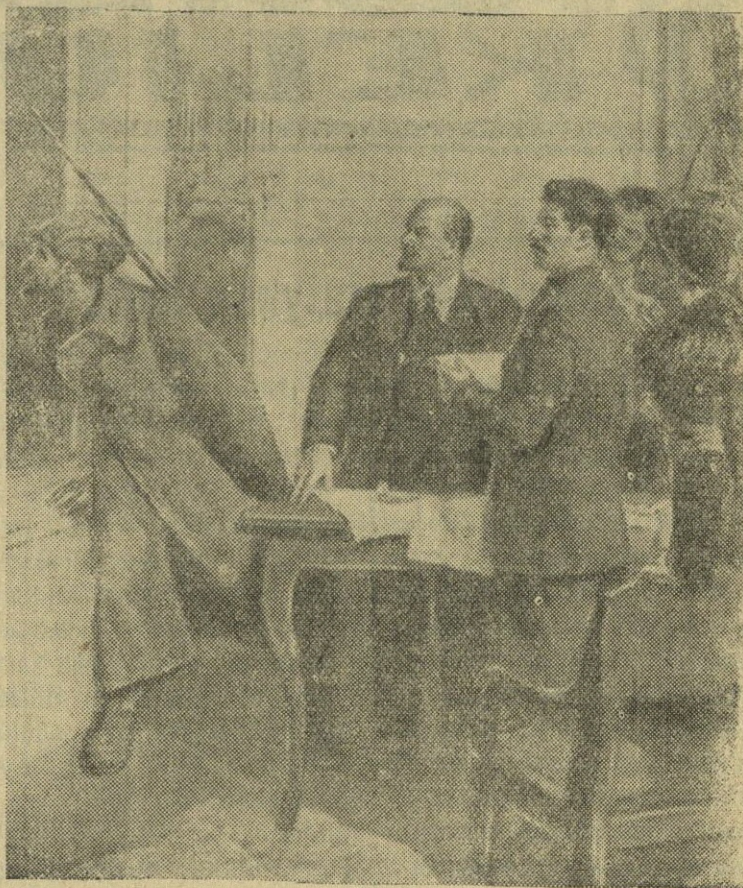
priešo veiksmų“.

Pokariniu laikotarpiu tarybinė liaudis pasiekė naujus, įžymius laimėjimus komunistinėje statyboje. Dar labiau išaugo ir sustiprėjo politinė ir ekonominė tarybinės socialistinės valstybės galia. Partijos XIX suvažiavime CK ataskaitiniame pranešime draugas G. M. Malenkovas nupiešė didingą paveikslą pasaulinių istorinių laimėjimų, kuriuos tarybinė liaudis pasiekė per 13 metų, praėjusių po XVIII suvažiavimo.

1951 metais bendra mūsų pramonės produkcijos apimtis du su viršum kartų viršijo 1940 metų lygį. Ketvirtąjį penkmečio planą tarybinė pramonė įvykdė per keturis metus ir tris mėnesius. Naujus laimėjimus pasiekė socialistinis žemės ūkis. Šiais metais bendrasis grūdinių kultūrų derlius pasiekė 8 milijardus pudų. Atlikti didžiuliai darbai mechanizuojant ir elektrifikuojant žemės ūkį. Įgyvendinamas didysis stalininis planas gamtai pertvarkyti. Su didžiuoju pakilimu stato tarybiniai žmonės milžiniškas hidroelektrines ir kanalus.

Didžiulio komunistų partijos, draugo Stalino rūpinimosi dėka tarybinės liaudies gerovė nepaliaunamai auga.

Stambūs laimėjimai yra pasiekti vystant socialistinę kultūrą. Tarybinė vyriausybė ir Komunistų partija nuolat rūpinasi mokslo, literatūros,

35 METAI ATGAL

„Auroros“ sūviai.

Iš menininko S. Dudniko paveikslo.

meno vystymu.

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos ugnyje gimusi tarybinė santvarka sukėlė iš kapitalistinio išnaudojimo išvadotų darbo masių galingą aktyvumą ir neišsenkamą kūrybinę iniciatyvą. Kiekviena taikaus Tarybų šalies darbininkų, valstiečių ir inteligentijos kūrybinio darbo diena duoda naujus ryškius tarybinės visuomenės patriotizmo, moralinės-politinės vienybės ir TSRS tautų draugystės pasireiškimus. Tarybinė liaudis yra kupina giliausio pasitikėjimo ir meilės komunistų partijai, didžiajam vadui ir mokytojui draugui Stalinui.

Su vis di-

desne jėga

iškyla didži-

ulė tarptautinė

Spalio revo-

liucijos reikš-

mė. Spalio

revoliucija

nurodė vi-

soms tau-

toms vienin-

telį teisingą

kelią kovos

už socialinį

ir nacionalinį

išsivadavimą, pažadino aktyviai kovai šimtus milijonų paprastų žmonių. Kartu su Tarybų Sąjunga už taiką visame pasaulyje kovoja liaudies demokratijos šalys, Kinijos Liaudies Respublika, Vokietijos Demokratinė Respublika.

Vadovaudamosi pergalinga Lenino—Stalino teorija, remiamosi broliška nesavanaudiška Tarybų Sąjungos pagalba, liaudies demokratijos šalys tvirtai stato naują gyvenimą.

Nepaliaunamai auga viso pasaulio darbo žmonių meilė didžiūjai socialistinei valstybei. Brolišųjų komunistų ir darbininkų partijų atstovų sveikinimo kalbos partijos XIX suvažiavime parodė galingą proletarinio internacionalizmo jėgą. Šiose kalbose buvo pabrėžiama, jog Lenino ir Stalino vardai yra vėliava, vedanti pirmyn viso žemės rutulio darbo žmones, jog Tarybų Sąjungos Komunistų partija yra pavyzdys visoms komunistų ir darbininkų partijoms.

Pasaulyje nėra tokių jėgų, kurios galėtų sustabdyti tarybinės visuomenės judėjimą į priekį. Tarybinės liaudies kovai už komunizmą vadovauja komunistų partija. Ji aukštai neša Lenino—Stalino vėliavą, Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos vėliavą.

Tarybiniams žmonėms reikalinga taika didiesiems komunizmo statybos planams realizuoti. L. TOLKUNOVAS

35 METAI ATGAL

Iš menininko E. A. Kibriko paveikslo: „Spalio 24 naktį atvyko į Smolnį V. I. Leninas“.

Klestėk, tarybine kultūra!

SKAMBA STALINUI MŪSŲ DAINA

Tarybų valdžios metais ir ypatingai po kolektyvizacijos sustiprėjo ir pakilo kaimo kultūrinis lygis. Komunistų partija ir tarybinė vyriausybė sudarė visas sąlygas mūsų nacionalinei kultūrai augti, jai klestėti. Dabar respublikoje sunku rasti tokį kolūkį, kuriame nebūtų dramos, choro arba tautinių šokių ratelio.

Tarybų valdžia, kolektyvizacija, naujos darbo sąlygos, pritaikant tarybinę priešakinę techniką, kolūkiečiams užtikrino gražų ir kultūringą poilsį. Žemdirbiai dabar gyvena nauja, džiugų gyvenimą, kurį jiems suteikė Stalino Konstitucija. Dėl to per kolektyvinius laukus plačiai sklinda dainos, pilnos nuoširdumo jausmo ir dėkingumo Tam, kuris išlaisvino darbo žmones iš išnaudotojų jungo, kuris toliau rūpinasi liaudies gerbūvio kėlimu. Iš senų ir jaunų krūtinų sklinda didžiausio džiaugsmo kupinos dainos, šlovinančios Didįjį Staliną — mūsų epochos sąžinę ir protą.

Dabartiniu metu, ruošiantis lietuvių literatūros ir meno dekadai Maskvoje, ypač padidėjo meno saviveiklos ratelių dalyvių aktyvumas, pagerėjo jų darbas. „Pirmūno“ kolūkyje, ruošiantis šiai dekadai, kuri yra ryškiausias stalininio rūpinimosi mūsų

tautos nacionalinės kultūros vystymu įrodymas, įsikūrė choro ratelis. Dabar šis choras jungia 32 kolūkio choro mėgėjus. Jame aktyviai dalyvauja kolūkiečiai — darbu pirmūnai drg. drg. K. Markauskienė, V. Beleckienė, J. Leščinskaitė, A. Tubelis, Vyt. Žalnierius ir kiti. Jie po darbo susirenka į kolūkio klubą-skaityklą, iš kurios ilgai sklinda skardūs balsai, dainuojantieji apie Tą, kuris atvėrė jiems duris į laimę, į laisvę, pasitūrinį ir kultūringą gyvenimą. Kolūkio choras dabartiniu metu yra išmokęs 14 tarybinių ir liaudies dainų, jų tarpe tokias populiarias kolūkiečių tarpe, kaip „Kolūkietiškas ačiū“, „Stalinas pasakė — bus taika“, „Kolūkiečių daina“, „Skamba Stalinui mūsų daina“ ir kitas. Choras per trumpą laiką, praėjusį nuo jo sudarymo dienos, jau turėjo keturius pasirodymus visuomenei, kuri jį sutiko labai šiltai.

Įvykusioje rajoninėje meninės saviveiklos apžiūroje mūsų choras laimėjo pirmąją vietą. Tas dar labiau paskatino visus kolūkiečius vystyti dainos meną. Dabar į kolūkio chorą įstojo dar 17 kolūkiečių.

A. AIŽINAS
„Pirmūno“ kolūkio kolūkiečių choro chorvedys

Meninė saviveikla kolūkyje

„Neries“ žemės ūkio artelės nariai, pasukę šlovingosios komunistų partijos ir asmeniškai draugo Stalino nurodytu kolektyvinio darbo keliu, neapsiriko. Nenugali moji komunistų partija, vesdama darbo valstiečius iš pergales į pergalę, sudaro visas sąlygas nuolatiniam kultūrinio gyvenimo lygio kėlimui. Kolūkyje įsteigta klubas-skaitykla tapo kolūkiečių kultūros židiniu. Prie klubo-skaityklos susiorganizavo dramos saviveiklininkų kolektyvas ir liaudies šokių ratelis, kurie nuolat kelia savo meninį-idėjinį lygį.

Po darbo kolūkiniuose laukuose į klubo-skaityklos patalpas renkasi kolūkiečiai L. Šalkauskas, V. Kukenys, Tonkaitė, Satkevičiūtė ir daugelis kitų, kurie, mokytojų Jėckaitės ir Vanago padedami, repetuoja scenos veikaliuką arba mokosi liaudies šokių. Jų atsidavimas šiam darbui, noras pavaizduoti scenoje tarybinę tikrovę aiškiai kalba už tai, kad jų širdyse glūdi padėka Lenino—Stalino partijai ir mylimam mokytojui ir vadui

draugui Stalinui už išvadotą iš buržuazinio jungo jaunystę, už plačiai atvertas duris į šviesią ateitį, kuri reiškiasi kolūkinės gerovės kėlimu.

Kolūkio liaudies šokių ratelis, susidedantis iš 16 šokėjų, intensyviai ruošėsi rajoninei apžiūrai, kurioje pasirodė patenkinamai. Sistemingai, be jokių kliūčių vyko šokių repeticijos, o to išdavoje scenoje saviveiklininkai vykusiai pašoko liaudies šokius „Kubilą“, „Kalvelį“ ir „Ginčą“. Šokių rateliui vadovauja mokytoja E. Satkevičiūtė, kurios dėka pasiektas tas lygis, kurį šokėjai pademonstravo apžiūros dieną visuomenei geriau už kitų kolektyvų šokėjus.

Kaimo saviveiklininkus įkvepia naujiems žygiams darbe penktasis penkmečio planas, apsvarstytas partijos XIX suvažiavime.

Draugo Stalino kalba baigiamajame partijos XIX suvažiavimo posėdyje įkvepia nenugalimo ryžto kovoje dėl naujos epochos sukūrimo.

A. STUKIENĖ
„Neries“ kolūkio meninės saviveiklos kolektyvo narys

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-ųjų metų išvakarėse Kupiškėje įvyko rajoninė meno saviveiklos ir liaudies meno ekspонатų apžiūra, kurioje dalyvavo 22 kolūkių ir žmonių saviveiklos kolektyvai, „jungiantieji 262 žmonės“.

Apžiūroje geriausiai pasirodė „Neries“, „Pirmūno“, M. Melnikaitės vardo kolūkių, Adomynės septynmetės mokyklos ir kt. liaudies šokių rateliai, chorai, dramos ir saviveiklos kolektyvai. Tuo pat metu buvo surengta liaudies meno ekspонатų paroda, kurioje buvo išstatyta virš 600 ekspонатų, daugumoje vaizduojančių naujo, komunistinio gyvenimo siekius.

DĖKINGUMO PARTIJAI IR VYRIAUSYBEI VEDAMI

Meno saviveiklos apžiūroje pasirodęs mano vadovaujamas liaudies šokių kolektyvas susidėjo iš 12 šokėjų. Tai visi senyvo amžiaus žmonės. Štai, šokėja Veronika Baltrūnienė turi 60 metų amžiaus, o Aloyzas Žiukas — 58 metus. Tačiau jie savo judesiais ir vikrumu scenoje žymiai pralenkė jaunesnio amžiaus kitų kolektyvų šokėjus. Šokėjos B. Makaveckienė, K. Jugulienė, turinčios arti 60 metų, o vyrai J. Lakavičius, B. Indrelė — po 52 metus, savo grakščiais judesiais ir persisėmę giliu dėkingumo jausmu draugui Stalinui už ramią senatvę, pademonstravo aukštą meninį lygį šokyje „Kadrilius“.

Šio kolektyvo šokėjai yra man, kaip ratelio vadovai, pažįstami nuo 1948 metų. Kasmet šventinėmis progomis šokių kolektyvas pasirodo scenoje, išreikšdamas savo nuoširdaus darbo jausmus Partijai ir Vyriausybei už sukurtą laimę mūsų šalyje. Šokėjų skaičiuje dabar buvo ir jaunesnio amžiaus žmonių — Vanagaitė, Vaitonis, kuriuos tarybinė valdžia jaunystės metais iškėlė iki savistovaus žmogaus lygio. Kiti šokėjai, savo jaunystę praleidę dirbdami išnaudotojams, tik liaudies šokiuose jausdavosi laisvi ir nepriklausomi nuo engėjų, nes šokdavo nepalaužiamai sveikos liaudies minties ir ritmo skatinami siekti savo tikslo kovojant už šviesesnę ateitį.

Kitos galimybės jiems atsivėrė tarybinės santvarkos metais, kada pūslėtos rankos savistoviai pradėjo dirbti savo pačių ir socialistinės Tėvynės labui.

URŠULĖ PETRULYTĖ
Rajono bibliotekos skaitytojų liaudies šokių ratelio vadovas

DARBAS IS ŠIRDIES

Lietuvių liaudis, šimtmečiais savų ir svetimų išnaudotojų engiama, tik tarybinės santvarkos metais pajuto tvirtą ekonominį pagrindą kurti naują gyvenimą. Tarybinė valdžia atvėrė duris į darbą ir į mokslą. Atsirado plačios perspektyvos vystyti kultūrai ir menui. Tas ryškiai atsispindėjo įvykusioje rajono centre liaudies meno išdirbinių parodoje, kurioje buvo eksponuojama 600 įvairių meno saviveiklininkų išdirbinių: namų apyvokos daiktų, papuošalų, vaizduojamojo meno ir kitokių rankų darbų, turinčių aukštos meninės vertės.

Štai „Neries“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai Ona Šalkauskaitė, Antanas Šalkauskas rajoninėje liaudies meno parodoje išstatė net keliolika savo rankų darbo ekspонатų, kaip rankšluosčių, lovatiesių, drožinėlių, iš kurių 4 atrinkti į srities meno parodą.

Iš tūkstančio aplankiusių liaudies meno parodą darbo žmonių, kiekvienas lankytojas mielai gėrėjosi Vlado Biliausko skulptūromis ir medžio raižiniais „Merguzėlė — bernuželis“, kurie taip pat atrinkti į srities parodą. Ne vieno žiūrovo akį patraukė subatietės savamokslės Genės Šmaukštienės audiniai, „Laukų spartuolio“ kolūkio kolūketės Bronės Mažeikienės išsiuvinėjimai drobėje ir

šilke, Kazio Minkevičiaus medžio drožiniai, Vyt. Monkevičiaus skulptūros ir raižiniai. Julės Petronytės, Gedimino Karoso ir kitų meno mėgėjų ekspوناتai, papuošti tarybiniais motyvais, domino žiūrovo akį ir buvo aiškiausi įrodymai to, kad tik tarybinėje santvarkoje liaudis gali vystyti savo talentą, kurį anksčiau slėpė nuo išnaudotojų giliai širdyje.

Tuo pačiu ir visoje lietuvių tautoje glūdi neišsemiami menui ir dailei talentai, kurie gali klestėti tik stalininės epochos šviesoje, kada liaudis turi pilnus galimus vystyti kultūrai nacionalinei savo forma, socialistinei savo turiniui.

Parodoje apsilankė virš 1000 žiūrovų, kurie atsiliepiamų knygoje įrašė savo nuomonę, pasiūlymus ir pageidavimus liaudies meno tolimesnio vystymo srityje. Naujasis penkmečio planas atskleidžia plačias perspektyvas liaudies saviveiklininkams bręsti ir kilti, meno realią tarybinę tikrovę, einančią komunizmo triumfo linkme.

Iš 600 parodos ekspонатų 45 atrinkti į srities parodą. Nėra abejonės, kad keletas iš jų pateks į respublikinę meno parodą Vilniuje.
ST. JANILIONIS, A. DRAZDYTĖ
Rajoninės komisijos parodai ruošti nariai

Didvyriško pavyzdžio skatinami

Didvyriškos lietuvių liaudies dukros Marytės Melnikaitės vardu yra pasivadinęs mūsų kolūkis, kurio jaunimas reiškia širdingą padėką Spalio revoliucijos vadams — Leninui ir Stalinui už atneštą laimę į skurdžias darbo valstiečių trobas. Kylant kolūkinei gerovei ir augant kolūkiečių poreikiams kultūrinio gyvenimo srityje, kolūkyje partijos ir vyriausybės rūpesčiu įsteigta vidurinė mokykla, kurioje gali mokytis kolūkiečių vaikai. Tai didelė laimė, kurią gali patirti tik laisvos Didžiojo Spalio šalies žemdirbiai.

Mokykloje be šviečiamosio darbo vystoma ir meninė saviveikla. Kolūkiečių vaikai Laina Narbutaitė, Irena Kavoliūnaitė, M. Karnišovas, Jonas Vaidilas ir kt. turi galbūmų pasireikšti vaidybėje, todėl jie susibūrė į dramos saviveiklos ratelį, kad galėtų vystyti ir plėsti šią scenos meno šaką. Mokytojai E. Jonuškaitei vadovaujant, dramos saviveiklininkai paruošė Gogolio „Vedybas“, kurias parodė rajoninės meno apžiūros scenoje. Žinoma, buvo

sunku jauniems scenos mėgėjams susidoroti su uždaviniais, iškeltais nemirtingojo Gogolio „Vedybose“, tačiau didelis noras dirbti liaudies labui, iškelti ano supuvusio gyvenimo negeroves, padėkos jausmai draugui Stalinui už laimingą jaunystę skatino siekti tikslo sunkaus veikalo pastatyme. Kiek pavyko jauniems saviveiklininkams scenoje atvaizduoti Gogolio veikale išreikštą tikrovę, galima spręsti iš žiūrovų šilto sutikimo.

Dramos saviveiklininkai po šio bandymo ryžtasi naujiems uždavims. Jie mokysis ir dirbs taip, kad jų kolūkis būtų tikrai vertas garbingo Tarybų šalies didvyrės vardo.

Penktasis stalininis penkmetis nubrėžė gaires pereiti į vidurinį visuotinį mokslą, nes komunistinės visuomenės statybai reikalingi išsilavinę jos dalyviai. Didvyriško pavyzdžio skatinami, kolūkiečiai-moksleiviai pasiryžo naujiems uždaviniams, iškeltiems penkmečio plane.
JONAS VALICKAS
M. Melnikaitės v. kolūkio bibliotekos vedėjas

UŽ dirbančiųjų sveikatingumą

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-ųjų metų išvakarių dienomis Kupiškioje įvyko tarprajoninis gydytojų ir medicinos seserų pasitarimas, skirtas pasidalinti patyrimu įvedant gydymą - apsauginį režimą Kupiškio ligoninėje. Pasitarime dalyvavo Kupiškio, Rokiškio, Obelių, Pandėlio, Vabalninko, Radviliškio medicinos darbuotojai ir Šiaulių srities sveikatos apsaugos skyriaus vyr. specialistai, pranešimuose ir diskusijose pasidalinę darbo patyrimu, atžymėję Kupiškio ligoninės pasiekimus laimėjimus ir išskėlę pastebėtus trūkumus.

Ligoninės vyr. gydytojas S. Marčiukaitis savo pranešime pažymėjo iškeltus penktojo penkmečio plano uždavinius medicinai: užtikrinti tolimesni gyventojų sveikatos apsaugos pagerinimą ir išvystymą, kuo sparčiau įdiegiant į praktiką medicinos mokslo pasiekimus. Taip pat paminėjo, kad tarybinei sveikatos apsaugos organizacijai yra būdingas nuolatinis ieškojimas naujų gydymo priemonių bei metodų ir greitas jų įgyvendinimas praktikoje. Gydomasis - apsauginis režimas, pagrįstas didžiojo rusų mokslininko Pavlovo mokslu, siekia apsaugoti ligonį nuo visokių nemalonių veikiančių jaudiklių, sudaryti kuo jaukiausią gydymo aplinką ir, taikant naujuosius gydymo metodus, trumpiausiu laiku grąžinti ligoniui darbingumą. Šį režimą įgyvendinant ypatingos reikšmės turi gražus palatų apipavidalinimas, tyla, švelnus bei rūpestingas apsiėjimas su ligoniais. Gydomasis - apsauginis režimas Kupiškio ligoninėje įvestas partijos XIX suvažiavimo garbei. Į šį darbą įsijungę visi gydytojai, visos jaunesnės ir vidurinės

medicinos personalas. Ligoninėje paruoštos palatos, įvesta pusbalsė kalba, prailgintas ligonių miegas. Taikant šį gydymo metodą, per du mėnesius nuo jo įvedimo, Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 35-ųjų metų garbei, atsieka kai kurių laimėjimų. Tačiau tai tik darbo pradžia. Reikia dar daug dirbti su kadrėmis.

Apie medicinos sesers vaidmenį, įgyvendinant gydymą - apsauginį režimą, pranešimą padarė chirurginio skyriaus med. sesuo Balaišytė.

Gyd. V. Barauskas savo pranešimą skyrė kaulų-sąnarių tuberkuloze sergančių ligonių įskaitai ir gydymui Kupiškio rajone.

Šiaulių srities vyr. terapeutas gyd. Sargailis pažymėjo didelę pažangą, padarytą Kupiškio ligoninėje per paskutinius porą mėnesių, davę vertingų nurodymų, kaip tvarkytinas dienos režimas ligoninėje, kaip organizuotinas darbas su kiekvienu ligoniu; išryškino gydymojo - apsauginio režimo esmę.

Kalbėdamas apie reumatinių susirgimų klasifikaciją ir gydymą, gyd. Sargailis pažymėjo, kad, šiuos susirgimus diagnozuojant ir gydant, dar daroma gana daug klaidų. Tokių trūkumų yra ir Kupiškioje. Neleistina, kad ligoniniai su aštriais reumatiniais susirgimais per greitai išrašomi iš ligoninės.

Diskusijose dėl pranešimų pasisakė srities vyr. chirurgas Kleiza, Rokiškio rajono ligoninės vyr. gyd. Salogubaitė, gydytojai Balčikonytė, Ragelis, vyr. medicinos sesuo Bukauskienė ir kt.

Pasitarimas priėmė atitinkamą rezoliuciją gydymojo - profilaktinio darbo pagerinimui.

M. VARNĖNAS

SPORTAS

Rutulio stūmimo varžybos

Kupiškio vid. mokykloje prasidėjo lengvosios atletikos pirmenybės. Pastaruoju metu įvyko rutulio stūmimo varžybos, kuriose dalyvavo 55 varžovai. Dalyviai buvo suskirstyti į dvi grupes.

I grupėje pirmą vietą iškovojo Xc klasės moksleivis K. Čiurlys, nustūmęs rutulį 9 m 47 cm. II vietoje liko abiturientas V. Dundulis (9 m 41 cm), III-je — Kavoliūnas

(Xb kl.), kuris nustūmė rutulį 9 m 27 cm.

II grupėje naują mokyklos berniukų rekordą pastatė Xb klasės moksleivis Rimantas Karazija; jo rezultatas — 10 m 80 cm (senas rekordas 10 m 47 cm). II-ją vietą užėmė Zulonas (Xb kl.), nustūmęs rutulį 9 m 93 cm, III-čią — Maironis (VIII kl.) — 9 m 76 cm.

A. ŠIMONĖLIS

Moksleiviai treniruojasi

Kupiškio vid. mokykloje vyksta jaunių treniruotės. Jie ruošiasi rajono tinklinio

pirmenybėms, įvykstančioms š. m. lapkričio 9 d. Subačiuje.

A. ŽAIBELĖ, L. KEDYS

TARPTAUTINĖ APŽVALGA

Nepalaužiama lenkų tautos vienybė

Spalio 26 d. Lenkijoje įvyko rinkimai į seimą. Pirmą kartą savo ilgaamžėje istorijoje lenkų tauta, susitelkusi apie nacionalinį frontą, išrinko šalies aukščiausią valstybinį organą tikrai demokratinės konstitucijos pagrindu. Nacionaliniame fronte, kuriam vadovauja Lenkijos Jungtinė darbininkų partija, susivienijo visos šalies partijos ir visuomeninės organizacijos, iškėlusios bendrą vieną sąrašą kandidatų į seimo deputatus bei deputatų pavaduotojus. Savo rinkiminėje programoje nacionalinis frontas ragino liaudį žengti pirmyn, keliu į socializmą, už taiką ir draugystę tautų tarpe, už tolesnį naujosios Lenkijos galios sustiprinimą.

Prie rinkimų Lenkijoje buvo prikaustytas visas pasaulinės visuomenės dėmesys. Ir jie akivaizdžiai ir įtikinamai pademonstravo, kad lenkų tauta kaip vienas susitelkusi apie nacionalinį frontą, apie savo vadą Boleslavą Bierutą. Rinkimuose dalyvavo apie 15,5 milijono žmonių — 95,03 procento rinkėjų. Iš visų balsavusių 99,8 procento rinkėjų atidavė savo balsus už nacionalinio fronto kandidatus.

Kodėl lenkų tauta taip vieningai siekia socializmą, į kurį ją veda Lenkijos Jungtinė darbininkų partija?

Atsakydamas į šį klausimą, prezidentas Boleslavas Bierutas nurodė: Dėl to, kad milijonai darbo žmonių lenkų iš asmeniškio patyrimo, prisimindami savo sunkią dalią kapitalizmo metais, įsitikino, kad tik dabar, kai kuriasi socialistinė santvarka, Lenkija nustojo būti jiems pamote, tapdama brangia motina.

Lenkijos darbo žmonės jau faktiškai pasiekė teisę į darbą, į poilsį, į švietimą. Dirbdami sau, jie, Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratijos šalių broliškai pade-

dami, per trumpą laiką ne tik atstatė hitlerinės okupacijos sugriautą pramonę, bet viršijo prieškarinį pramoninės gamybos lygį 2,9 karto. Nematyta pakilimą pergyvena žemės ūkis, kuris vis labiau ir labiau pereina į socialistinį kelią. Kaip tik dėl to rinkimų diena pavirto didele švente lenkų tautai, atidavusiai savo balsą nacionalinio fronto kandidatams. Šie kandidatai — tikrieji liaudies sūnūs. Jų tarpe 288 darbininkai ir kilę iš darbininkų, 233 valstiečiai ir kilę iš valstiečių bei 120 darbo inteligentijos atstovų.

Lenkijos liaudies pergalė — didelis indėlis į visos taikos, demokratijos ir socializmo stovyklos sustiprinimo reikalą.

Prancūziškieji agresoriai pralaimi

Šiomis dienomis Vietnamo liaudies armija, partizanų remiama, pasiekė naują pergalę. Šalies šiaurėje, netoli nuo stambaus Hanojaus miesto, Liaudies armijos dalys išvadavo svarbų Prancūzijos ekspedicinio korpo atamos postą — Ngia-Lo. Buvo sutriuškinta 12 prancūzų būrių ir užgrobtas daug ginklų ir šaudmenų. Prancūziškoji kariuomenė, liaudies armijos ir partizanų spaudžiama, tebesitraukia.

Ši pergalė sukėlė nerimą Paryžiaus valdančiųjų sluoksnių tarpe. Prancūzijos nacionalinės gynybos ministras buvo priverstas padaryti specialų pranešimą nacionaliniame susirinkime (parlamente). Prancūzijos dalių pralaimėjimą jis paaiškino... oro sąlygomis, oras, mat, buvo vasarinis.

Tačiau čia oras nekaltas. Tai parodė, konkrečiai, deputatas - komunistas Živonis. „Vietnamo demokratinės respublikos vyriausybė atstovauja 90 procentų Indokinijos gyventojų, o marionetinė Bao Dajaus vyriausybė neatstovauja ir penkiems procentams. Prancūziškas ekspedicinis korpus kariauja prieš visą liaudį. Štai dėl

ko šis karas kariniu požiūriu pasmerktas pralaimėjimui“.

Faktai liudija, kad tai yra tikrai taip. Jau septynerius metus prancūziškieji grobikai kariauja prieš Vietnamo liaudį. Per tą laiką jie neteko daugiau kaip 219 tūkstančių kareivių ir karininkų. Prancūzijos darbo žmonės, protestuodami prieš Prancūzijos imperialistų pradėtą karą Vietname, vadina jį „šlykščiu karu“.

„Šlykštus karas“ prasidėjo tuoj pasibaigus antrajam pasauliniam karui, kurio metu Indokinijos teritoriją buvo okupavusi Japonijos kariuomenė. Vietnamo liaudis pasiaukojamai kovojo prieš okupantus, ir kai Tarybų Sąjungos dėka imperialistinė Japonija buvo sutriuškinta, 1945 metų rugsėjo mėn. buvo sukurta Vietnamo demokratinė respublika, paskelbusi savo nepriklausomybę. Vairuojanti ir organizuojanti jėga respublikoje yra Vietnamo darbo žmonių partija. Ši partija ir jos vadas respublikos prezidentas Cho Ši Minas sutelkė visas pažangiasias šalies jėgas, sukūręs suvienytą nacionalinį frontą.

Prancūzijos imperialistai, mėgindami išlaikyti savo buvusią koloniją, JAV ir Anglijos padedami, pradėjo karą prieš Vietnamo liaudį. Jie nori pavergti Vietnamą, siekdami užvaldyti jos žaliavą, siekdami sukurti čia agresyviai Atlantiniam blokui placdarmą puolimui prieš liaudies Kiniją. Savo veiklai pridengti grobikai sukūrė „vietinę“ marionetinę „imperatoriaus“ Bao Dajaus vyriausybę.

Grobikai nepasiekė savo tikslo. Jų armijos patiria vieną pralaimėjimą po kito. Apie 90 procentų šalies teritorijos, kur gyvena maždaug 20 milijonų žmonių, yra respublikinės vyriausybės kontrolėje. Ir tai rodo, jog kolonijinių šalių tautos ryžtingiausiai priešinosi imperialistams.

I. PAVLOVAS

MOKSLEIVIAI TALKININKAUJA

Ūkinių darbų užbaigimui, Didžiojo Spalio garbei Adomynės septynmetė mokykla organizavo talką „Adomynės“ kolūkyje. Darbe pasižymėjo moksleiviai S. Raugalė, A. Kaulakys ir kt.

Jau kelintą kartą iš eilės vyksta moksleivių talkos kolūkyje, užbaigiant ūkinius metus.

A. VANAGAS, P. KEDRYS

Skaitytojams pranešame,

Kad š. m. lapkričio mėn. 16 d. 12 val. Kupiškio kultūros namuose įvyks srities laikraščio „Raudonoji vėliava“ ir rajoninio laikraščio „Stalino keliu“ skaitytojų konferencija.

Skaitytojus ir bendradarbius prašome aktyviai dalyvauti konferencijoje.

„STALINO KELIU“ REDAKCIJA

Redaktorius S. ZAUKA